

Preek

Gemeente van Christus,

In 1987 kwam er een prachtige film uit: *Babette's Feast*.

Misschien heb je er wel eens van gehoord. Het is een prachtig verhaal over een Franse jonge vrouw die in Denemarken belandt, aan de kust waar alles grijs en grauw is. Niet alleen het landschap, maar ook de mensen die in het dorp wonen. Ze behoren allemaal tot een Lutherse secte. Ze hechten geen waarde aan uiterlijke dingen, zoals eten en drinken. Dat doet niet ter zake...

De jonge Franse vrouw wordt opgenomen in de gemeenschap, maar ontdekt al snel dat het allesbehalve de verbondenheid ver te zoeken is. Alle verhoudingen zijn verstard. Het wemelt van roddels en gekonkel, van jaloezie en ontrouw. Ze wordt de huishoudsters van de twee dochters van de secteleider die inmiddels overleden is. Maar wat deze dames niet weten is dat hun huishoudster vroeger een gevierde chefkok was in één van de beroemdste restaurants van Parijs. Als Babette op een dag een erfenis ontvangt, besluit ze om al dat geld te gebruiken voor een groot diner. Ze vraagt toestemming aan de twee dames bij wie ze in dienst is. Hun reactie is veelzeggend: zoiets doen wij hier niet. Een eenvoudige maaltijd en een kopje koffie...

Toch stemmen ze uiteindelijk toe en Babette kookt als in haar beste dagen. Aan het begin van de maaltijd spreken ze nog af dat er vooral niets over het eten gezegd mag worden. (Dat is immers toch niet belangrijk). En dus wordt er in stilte gegeten. Maar gaandeweg verandert dat! Ze eten als nooit tevoren. Ze proeven als nooit tevoren. Ze praten als nooit tevoren! Langzaam maar zeker wordt deze maaltijd een werkelijk feestmaal!

Bijna aan het eind neemt de generaal het woord.

“Wij mensen”, zo zegt hij, “denken dat het in het leven draait om onze keuzes. Maar nee... Het gaat niet om onze keuze. Er komt een tijd dat je ogen worden geopend en je je realiseert dat genade oneindig is! Wat van ons gevraagd wordt, is dat we die genade met vertrouwen verwachten en met dankbaarheid ontvangen!”

Daarover, gemeente, gaat het vanmorgen!
Het evangelie van Jezus Christus is de oproep tot een feest!
“Iemand wilde een groot feestmaal geven en nodigde tal van gasten uit.” Waarom? Het staat er niet bij! Vanwege het feest zelf! Vanwege de vreugde! Daar is het God allemaal om begonnen! Deze gelijkenis staat niet op zichzelf. Telkens opnieuw lees je in de Bijbel over een feestmaal. Neem bijvoorbeeld Jesaja 25. Het visioen dat de volken samenkomen op Gods heilige berg. Of denk aan Openbaring 19. De bruiloft van het Lam. Dat is het doel dat God heeft!
Hij heeft ons geschapen voor de vreugde!

En, zo vertelt Jezus, daarom zendt Hij uitnodigingen rond.
Hij laat mensen nodigen tot het feest! Zo vertelt Jezus het in gelijkenisvorm. Maar de een na de ander blijkt verhinderd te zijn. De eerste heeft net een akker gekocht die hij dringend moet gaan inspecteren. De volgende heeft net vijf juk ossen aangeschaft die hij niet dagenlang wil laten wachten. En een derde is juist getrouwd. Je kunt je voorstellen dat hij niet komt...

Eigenlijk is het ook allemaal wel begrijpelijk...

Wie op zaterdag wel eens het dagblad *Trouw* leest, zal bekend zijn met de rubriek van Beatrijs Ritsema ‘Moderne manieren’. Dat gaat eigenlijk continu over zulke kwesties... Zulke afwegingen maken we bijna dagelijks. Zal ik wel of niet naar die receptie gaan? Moet ik me daar nu echt voor in allerlei bochten wringen? En zo goed ken ik ze nu ook weer niet...
Zo gaat dat...

Ja... Zeker! Maar het gaat hier over God.

Zo gaat dat...
Zal ik wel of niet naar die kerkdienst gaan?
Moet ik me daar nu echt voor in allerlei bochten wringen?
Het was gisteren laat. En zo goed ken ik Hem nu ook weer niet...
Maar nee, dat zeggen we natuurlijk niet! Stel je voor, zeg!

Waarom zijn de genodigden niet enthousiast?

Waarom reageren ze niet positief op deze uitnodiging?

Jezus vertelt deze gelijkenis op het moment dat hij zelf te gast is bij één van de Farizeeën. Het was Jezus opgevallen hoe de gasten de beste plaatsen probeerden te veroveren (Luk.14:7-11). Waarom, vraagt Jezus hen. Voor hen was zo'n etentje een manier om hogerop te komen. Wij zouden zeggen: om te 'netwerken'. Klinkt vriendelijker. En altijd handig natuurlijk. Je weet nooit wat het oplevert.

Het valt op dat Jezus vertelt dat de nodiging steeds verder gaat. Eerst in de stad. Dan de armen, blinden, kreupelen die op straat te vinden zijn. En ten slotte gaat de nodiging verder buiten de stad. Dat is veelzeggend! Zijn evangelie wordt afgewezen en daarbij gingen de Farizeeën voorop. Waarom? Het waren mensen die echt serieus waren. Werk maakten van hun geloof. Juist in het evangelie van Lukas vind je de Farizeeën op hun sympathiekst. En toch... Ze zeggen nee tegen de nodiging van het evangelie. Waarom? Omdat ze niets konden met het evangelie van genade. Omdat richting God netwerken niet helpt...

Vanmorgen hebben we een dienst van opening van het winterwerk. Velen van ons zullen op de een of andere manier meedoen. Met een kring. Als pastoraal bezoeker. In het jongeren- of ouderenwerk. En ga zo maar door. Maar de vraag is vanmorgen: waar doen we het voor? Omdat we geloven dat het moet... Nee, we zullen niet snel zeggen dat we op die manier bij God een streepje voor hebben. Maar draai het eens om: hoe kijken we naar mensen die niet meedoen? Geven hen niet al te snel een bepaald etiket?

Deze gelijkenis plaatst ons voor de spiegel...

Misschien moeten we nog een laag dieper afsteken.

Want, nogmaals, waarom zijn de genodigden niet enthousiast?

Waarom reageren ze niet positief op deze uitnodiging? Jezus vertelt dat het te maken heeft met heel gewone dingen. Het is uit het leven gegrepen. Dingen van je werk en van je gezin. Er is niets mis met

een akker kopen of juk ossen. Er is niets mis met trouwen en liefhebben. Er is niets mis met een zaak runnen of met ambities hebben. Er is niets mis met verliefd zijn en te genieten van je man of vrouw, je vriend of vriendin. Maar Jezus herinnert eraan dat God ons uitnodigt voor zijn feest. En zijn indringende vraag is of wij daarvoor nog wel echt ruimte in ons leven hebben!?

Want je kunt die nodiging ook verspelen...

Zo eindigt deze gelijkenis van Jezus:

*“Die mannen zullen mijn
feestmaal zeker niet eten”.*

Niet voor niets is er voor het jaarthema gekozen:

Leven met overtuiging! Daar komt het voor ons op aan!

Denk nog even aan die woorden uit Hebrreeën. Dat we niet achterop raken. Dat de overtuiging in ons geloof slijt... Dat we leven zonder echte overtuiging... Maar hoe houd je die overtuiging dan wel vast? Nu ligt er één gevaar op de loer. En dat is dat we zelf enorm ons best gaan doen om die overtuiging vast te houden. Voor onszelf en bij elkaar. Maar denk dan nog even aan die woorden van de generaal in de film *Babette's Feast*. “Wij mensen denken dat het in het leven draait om onze keuzes. Maar er komt een tijd dat je ogen worden geopend en je je realiseert dat genade oneindig is! Wat van ons gevraagd wordt, is dat we die genade met vertrouwen verwachten en met dankbaarheid ontvangen!” Deze gelijkenis bepaalt ons bij de bron van alle leven met overtuiging!

Dat is Gods genade. Zijn liefde met overtuiging!

Hoe groot die overtuiging is, laat Jezus hier zien!

Want als de dienaren terugkomen met armen, blinden en kreupelen is er nog steeds plaats! Er kunnen nog mensen bij. En wat zegt de gastheer dan? Ga op weg om ze uit de heggen en de steggen te halen. “Nodig ze met klem om binnen te gaan!” In oudere vertaling staat er zelfs: “Dwing ze om in te gaan”.

In de geschiedenis van de kerk is dat ook wel heel letterlijk in praktijk gebracht. Maar de vertaling ‘dwingen’ past natuurlijk niet in de gelijkenis. Dan had de gastheer die eerste genodigden wel gedwongen. Nee, het gaat om een dringende, indringende nodiging!

“Want mijn huis moet vol zijn!” Dat is het geweldige: God gaat door met Zijn werk. Hij rust niet totdat Zijn huis vol is! Daarom laat Hij mensen nodigen. Dringend nodigen! Zoals vanmorgen! Hij legt al Zijn liefde erin!

Denk nog even aan die film waar ik het over had. Geen wonder dat veel mensen daarin de boodschap van het evangelie herkend hebben. Want zo is God ook. Hij houdt niets achter. Hij legt alles in wat Hij heeft. Zelfs Zijn eigen Zoon spaarde Hij niet! Hij gaf alles, in een liefde die oneindig groot is! Liefde met overtuiging. Laat je vanmorgen raken door die Liefde! Dan zal dat ook te merken zijn in je betrokkenheid.

Dit seizoen: de betrokkenheid bij het gemeentewerk. Niet omdat het moet. Niet om daarmee dichterbij het Koninkrijk te komen... Maar omdat je geraakt bent door Gods liefde. Omdat je ook zelf vervuld bent van die liefde. Dat kan alleen als je telkens weer terug gaat naar de Bron. Gods liefde en genade in Christus! Als je daardoor geraakt bent, zal dat te merken zijn! In de manier waarop je ‘kookt’...

Het doortrekt alles. De manier waarop we met elkaar omgaan. De gesprekken die we hebben. De bereidheid om elkaar te dienen. Leven met overtuiging begint met de liefde. Gods liefde met overtuiging! En wat van ons gevraagd wordt is op “die genade te vertrouwen en Zijn liefde met dankbaarheid ontvangen!”

Amen